

לקוטי תורה • פרשת צו • מאמר 9

ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת להוי'...

”ששת ימים תאכל מצות”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/tzav/9](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/tzav/9)

ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת להוי' אלקיך לא תעשה מלאכה. הנה מצינו ששלשה ימים טובים נק' עצרת חג השבועות זמן מ"ת [מתן תורה] ושמע"צ [ושמיני עצרת] שהוא זמן שמחת תורה ושביעי של פסח.

"שישה ימים תאכל מצות, וביום השביעי תהיה עצרת לה' אלקיך; לא תעשה מלאכה". והנה מצאנו ששלושה ימים טובים נקראים עצרת: חג השבועות, זמן מתן תורה; שמיני עצרת, שהוא זמן שמחת תורה; והיום השביעי של פסח.

וגדול מה שנאמר בשביעי של פסח יותר ממה שנאמר בכולן שנאמר בו להוי' אלקיך ולא לכם כבשאר יו"ט [יום טוב] שיש בהם חציו לה' וחציו לכם כ"א כולו לה' והיא יום קי"ס [קריעת ים סוף] וגדולה היתה ביזת הים כו'.

ומה שנאמר על היום השביעי של פסח גדול ממה שנאמר על כולם, שכן נאמר בו "לה' אלקיך" ולא "לכם", כמו בשאר ימים טובים, שבהם "חציו לה' וחציו לכם"; אלא כולו לה'. זהו גם יום קריעת ים סוף, ו"גדולה הייתה ביזת הים" וכו',

שהוא ענין העלאת ניצוצין כו' (ועיין ברבות שה"ש [שיר השירים] בפסוק תורי זהב ועמ"ש בד"ה נאוו לחייך בענין תורי זהב) וראתה שפחה על הים כו'.

והוא ענין העלאת הניצוצות וכו' (ועיינו במדרש רבה על שיר השירים, על הפסוק "תורי זהב"; וכן במה שנכתב במאמר המתחיל "נאוו לחייך" בענין "תורי זהב"). ו"ראתה שפחה על הים" וכו':

קחם על זרועותיו, כמשל התינוק שאינו יכול לראות למרחוק והגביהו אביו לראות. והנה כתיב עד יעבור כו' עד יעבור כו' ב"פ [ב' פעמים].

"וישאם על זרועותיו" — כמו במשל על תינוק שאינו יכול לראות למרחוק, ואביו מגביה אותו כדי שיראה. והנה כתוב "עד יעבור" וכו', "עד יעבור" וכו' — פעמיים.

דהנה לעתיד כתיב והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו לז' נחלים והדריך בנעלים (וע' ברבות ריש קהלת ס"פ הבל הבלים)

שהרי על העתיד לבוא נאמר: "והניף ידו על הנהר בעים רוחו, והכהו לשבעה נחלים והדריך בנעלים" (ועיינו במדרש רבה, ריש קהלת, סוף פרשת "הבל הבלים");

וכתיב בתרי' [בתריה] אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני וכתיב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות דהיינו כמו שעברו בני ישראל בעלותם ממצרים את מי ים סוף

וכתוב מיד אחריו: "אודך ה' כי אנפת בי, ישוב אפך ותנחמני". ונאמר: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". כלומר, כשם שבני ישראל, כשעלו ממצרים, עברו את מי ים סוף,

שהוא בחי' סופא דכל דרגין כן לע"ל [לעתידי לבוא] יעברו את הנהר להיות בבחי' עבר הנהר כמ"ש בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם והוא הנהר היוצא מעדן (ועמ"ש מזה בד"ה אם בחקתי)

שהוא בחינת סוף כל דרגין, כך לעתידי לבוא יעברו את הנהר והיו בבחינת עבר הנהר, כמו שנאמר: "בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם"; וזהו הנהר היוצא מעדן (ועיינו במה שנכתב על כך במאמר המתחיל "אם בחוקותי").

וידוע שעדן הוא בחי' חכמה ואיזהו חכם הרואה את הנולד בבחי' ראוי [ראיה] ונהר היוצא מעדן הוא בחי' בינה שהוא בחי' שמיעה והבנה בהתבוננות בגדולתו ית'.

וידוע שעדן הוא בחינת חכמה, ו"איזהו חכם? הרואה את הנולד" — בבחינת ראיה; והנהר היוצא מעדן הוא בחינת בינה, שהיא בחינת שמיעה והבנה באמצעות התבוננות בגדולתו יתברך.

והנה י"ס [י' ספירות] נגזר ליי"ב גזרים למנין שבטי בניי [בני ישראל] כדכתיב לגוזר י"ס [י' ספירות] לגזרים כל"ח [כי לעולם חסדו] בכדי שכל שבט ושבט במסילתו יכון כל חד לפום שיעורא דילי [דיליה]

והנה ים סוף נחלק לשנים-עשר חלקים, כמניין שבטי בני ישראל, ככתוב: "לגוזר ים סוף לגזרים, כי לעולם חסדו", כדי שכל שבט ושבט יוכל ללכת במסילתו שלו, "כל אחד לפי שיעורו".

(ועמ"ש בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית) ולעתידי כתיב והכהו לז' נחלים כנגד בחי' ז' רועים ג' אבות וד' אמהות,

(ועיינו במה שנכתב במאמר הפותח "מזמור שיר חנוכת הבית"). ולעתידי לבוא נאמר: "והכהו לשבעה נחלים", כנגד בחינת שבעת הרועים: שלושת האבות וארבע האימהות.

(עמ"ש מענין ז' רועים בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב כולה כו' ושבעה נרותיה עליה. ועמ"ש בד"ה והיה אור הלבנה בענין שבעתים כאור שבעת הימים).

(עיינו במה שנכתב בעניין שבעת הרועים במאמר הפותח "ראיתי והנה מנורת זהב כולה" וכו', "ושבעה נרותיה עליה". ועיינו במה שנכתב במאמר הפותח "והיה אור הלבנה", בעניין "שבעתים כאור שבעת הימים").

והנה עתה בזמן דעכשיו לא נתגלה בחי' עבר הנהר הנ"ל אבל לעי"ל [לעתיד לבוא] כתיב אראנו נפלאות אראנו בחי' ראייה כנ"ל.

והנה בזמן הזה, בהווה, בחינת "עבר הנהר" הנזכרת לעיל אינה מתגלה; אבל לעתיד לבוא נאמר: "אראנו נפלאות" — "אראנו", בחינת הראייה, כנזכר לעיל.

וזהו אודך ה' כי אנפת בי דהיינו יסורים קושי השעבוד פרנסה ולכן ישוב אפך ותנחמני שע"י שסבלנו העוני והדוחק נזכה לבחי' התגלות בחי' בעבר הנהר כנ"ל.

וזהו פירוש "אודך ה' כי אנפת בי": היינו הייסורים, קושי השעבוד וקושי הפרנסה. ולכן "ישוב אפך ותנחמני": מכיוון שסבלנו עוני ודוחק, נזכה להתגלות בחינת "עבר הנהר", כנזכר לעיל.

2 וזהו ששת ימים תאכל מצות ולא ז' ימים כי הפ' הזה נאמר על העתיד שיום הז' יהי [יהיה] עצרת להוי' אלקיך בחי' עבר הנהר היוצא מעדן שאין בו לא אכילה כו'

וזהו [הטעם לכך שנאמר] "ששת ימים תאכל מצות", ולא שבעה ימים: פסוק זה נאמר על העתיד, כאשר היום השביעי יהיה "עצרת להוי' אלקיך" — בחינת "מעבר לנהר" היוצא מעדן, שאין בו אכילה וכו';

לכן לא יהי [יהיה] בו אכילת מצה לחם עוני, ולכן כתיב ל"ת [לא תעשה] מלאכה סתם ולא מלאכת עבודה כדכתיב בשאר ימים טובים שהותרה בהם אוכל נפש.

לכן לא תהיה בו אכילת מצה, "לחם עוני". ולכן נאמר בו "לא תעשה מלאכה" ללא סייג, ולא "מלאכת עבודה", כפי שנאמר בשאר המועדים, שבהם הותרה מלאכת אוכל נפש.

אבל ביום הז' הנ"ל לעתיד לבא לא תעשה מלאכה סתם אפילו מלאכת אוכל נפש נמי במשמע לפי שאין בו לא אכילה כו' כנ"ל.

אבל ביום השביעי הנזכר, לעתיד לבוא, "לא תעשה מלאכה" ללא סייג — בכלל זה גם מלאכה לצורך אוכל נפש, שהרי אין בו אכילה וכו', כנזכר לעיל.

3 והנה הגם שבלילות הראשונות של פסח נתגלה בחינת מוחין דגדלות כידוע רק שזה היה לפי שעה בבחי' דילוג שלא כדרך הטבע

והנה, אף שבלילות הראשונים של פסח התגלתה בחינת מוחין דגדלות, כידוע, הרי זה היה רק לשעה, בדרך של דילוג, שלא כדרך הטבע;

ולכן צ"ל ספירת העומר אחר בחינת התגלות הני"ל היום יום א' כו' היינו כדי להמשיך במעט מעט אגרשנו,

ולכן צריכה להיות ספירת העומר לאחר בחינת ההתגלות הנזכרת לעיל, "היום יום אחד" וכו', כדי להמשיך אותה מעט מעט, כמאמר הכתוב: "מעט מעט אגרשנו"

(ר"ל [רוצה לומר] שבכל יום נעשה בירור מדה א' מהמדות שבנפש הבהמית ע"י המשכת היום יום כו').

(כלומר, שבכל יום נעשה בירור של מידה אחת ממידות הנפש הבהמית, על ידי המשכת "היום יום..." וכו').

ולמשל כמו א' שנתן מתנה לחבירו כיס מלא זהובים שמתחלה מקבל המתנה בפעם א' בכלל ואח"ז

[ואחר זה] הוא סופר ומונה הזהובים מעט מעט בפרט

והמשל לכך הוא אדם שנתן לחברו מתנה — כיס מלא מטבעות זהב: תחילה מקבל חברו את המתנה בבת אחת, ככלל, ולאחר מכן הוא סופר ומונה את מטבעות הזהב מעט מעט, כפרטים.

(ועמ"ש ר"פ שלח בענין עגולים ויושר שהוא ג"כ כענין כלל ופרט ועמ"ש סד"ה כנשר יעיר):

(ועיין במה שכתוב בתחילת פרשת שלח בענין עיגולים ויושר, שהוא גם כן ענין של כלל ופרט; ועיין במה שכתוב בסוף המאמר המתחיל "כנשר יעיר [קנו]").

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/tzav/9

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק